

Nr 134.

Av herr **Johanson, Karl August, m. fl.**, om ökat anslag till bidrag till nyanläggning av ödebygdsvägar i vissa län.

Till bidrag till nyanläggning av ödebygdsvägar i Norrbottens, Västerbottens, Jämtlands och Västernorrlands samt vissa delar av Kopparbergs, Gävleborgs och Värmlands län föreslås i årets statsverksproposition för budgetåret 1939/40 ett reservationsanslag av 1 900 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

För innevarande budgetår utgår anslaget ävenledes med samma belopp. Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har hemställt om att beloppet för nästa budgetår måtte höjas till 2 300 000 kronor. Departementschefen har dock icke ansett sig kunna tillstyrka detta.

Det stora behovet av medel för ifrågavarande ändamål, vilket åskådliggjorts bl. a. i vederbörande länsstyrelsers framställningar, samt det förhållandet att viss utvidgning av området för anslagets användning nu föreslås motiverar dock enligt vår mening att en betydande ökning av anslaget sker.

1935 års vägsakkunniga verkställde på sin tid en utredning om bl. a. även kostnaden för byggande av ödebygdsvägar under tioårsperioden 1937—1946. Utredningens resultat återfinnes i ett den 11 december 1936 avgivet utlåtande. Kostnaden uppginge till 24 281 000 kronor. Däri inginge kostnaderna för de fyra nordligaste länen med följande belopp: Norrbottens län 8 763 000 kronor, Västerbottens län 6 126 000 kronor, Jämtlands län 6 436 000 kronor och Västernorrlands län 1 747 000 kronor. Med hänsyn till sedermera inträffad prisstegring torde, framhåller väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, beloppet 24 281 000 kronor nu böra höjas till 30 000 000 kronor. Fördelat på tioårsperioden skulle alltså detta belopp motsvara en årlig kostnad av 3 000 000 kronor, varå enligt gällande bidragsgrunder kunde utgå statsbidrag med 2 700 000 kronor.

De vägsakkunnigas beräkning av behovet var säkerligen vid den tidpunkt då den gjordes icke för hög. Framställningar som sedan dess gjorts till Kungl. Maj:t låta dessutom förmoda, att behovet för närvarande bör uppskattas åtskilligt högre. Sålunda meddelar länsstyrelsen i Västerbottens län i skrivelser den 9 och 27 maj 1938 beträffande det förefintliga behovet av nyanläggningar av ödebygdsvägar inom länet, att ställningen f. n. vore den, att för 60 nya ödebygdsvägar av 100 mils längd cirka 12 mill. kronor erfordrades. Häri inginge 24 ödebygdsvägar med en sammanlagd längd av 32 mil och en beräknad kostnad av 3,8 mill. kronor, som voro dömda till utförande men icke kunnat påbörjas på grund av den otillräckliga medels-

tillgången. Länsstyrelsens hemställan går ut på en sådan höjning av anslaget, att förefintligt vägbehov kunde tillgodoses inom en tidrymd av 5 år. Av en framställning från länsstyrelsen i Jämtlands län den 4 november 1938 framgår, att det totala medelsbehovet för anläggande av ödebygdsvägar inom detta län uppginge till 14 393 300 kronor. Länsstyrelsen påpekade bl. a. att på grund av bristande medel anläggandet av åtskilliga ödebygdsvägar, beträffande vilka i och för sig trängande behov förefinnes och som för ett flertal år sedan av länsstyrelsen dömts till utförande, fått stå tillbaka för andra dylika vägar, vars utförande ansetts än mer angeläget. För att i någon mån kunna påskynda anläggandet av de mest angelägna vägarna hemställer länsstyrelsen, att Kungl. Maj:t vid äskande hos 1939 års riksdag av anslag till anläggande av ödebygdsvägar ville beräkna behovet av bidrag till sådana vägar inom Jämtlands län under budgetåret 1939/40 till minst 500 000 kronor.

Vidare har länsstyrelsen i Västerbottens län i skrivelse den 29 oktober 1938 erinrat om behovet av framdragande av en inlandsväg genom övre delarna av Vilhelmina, Tärna och Sorsele socknar. Denna vägförbindelse skulle kunna sammanknytas med en planerad genomgående väg från Särna genom övre delarna av Kopparbergs och Jämtlands län. De vägsträckor som måste utföras för att inlandsvägen genom Västerbottens län skulle bli verklighet skulle uppgå till sammanlagt 206 kilometer och betinga en kostnad av cirka 2 275 000 kronor, inberäknat broar. Länsstyrelsen hemställde om ett extra reservationsanslag för nästa budgetår av 300 000 kronor.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen finner frågan värd allt beaktande och hemställer om bifall till framställningen såtillvida, att kostnaden för företaget får bestridas av anslaget till ödebygdsvägar och att för påbörjande av inlandsvägen reserveras 200 000 kronor. Departementschefen biträder detta förslag, och att kostnaderna få i den mån arbetet kommer att utföras bestridas av medel från här ifrågakarande anslag.

Beträffande de anspråk som nu ställas på anslaget till ödebygdsvägar bör också bemärkas att, enligt vad som i propositionen föreslås, området för anslagets användning utvidgas. På framställning av länsstyrelsen i Gävleborgs län om ett anslag av 200 000 kronor till byggande av ödebygdsvägar, tillstyrker nämligen departementschefen att även Gävleborgs län berättigas till bidrag från här ifrågakarande anslag under med andra ifrågakommande län jämförliga förutsättningar.

Behovet av vägar av här ifrågakarande typ är såsom framgår av det anförda mycket stort inom de län, där bidrag till dessa vägar hittills utgått. Detta behov har också tagit sig uttryck i ytterligare planläggning av nya vägar samt framträtt med ökad styrka allt efter som tiden gått. Därill kommer att nu också ytterligare ett län föreslås komma i fråga till bidrags erhållande.

Det synes oss därför uppenbart, att det icke är möjligt att låta anslaget

förbliva vid samma belopp som för innevarande budgetår. En ökning av anslaget till ödebygdsvägar torde medföra en minskning av beloppet för vägförbättringsarbeten. Vi anse dock att här förevarande nybyggnadskrav är så trängande, att en förskjutning i automobilskattemedlens fördelning till förmån för ödebygdsväganslaget bör ske.

Det måste anses vara ett rättvist krav, att de väglösa bygderna och dess inbyggare icke behöva vänta allt för länge på de nödvändiga vägarna. Dessa äro ju den kanske viktigaste förutsättningen för åstadkommande av de bättre försörjningsmöjligheter, som i dessa trakter äro av nöden, och ett villkor för den bättre trivsel, som man vill och måste söka skapa för folket i de avlägsna bygderna.

På grund av det anförda få vi alltså härmed vördsamt yrka,

att riksdagen måtte besluta att till bidrag till nyanläggning av ödebygdsvägar i Norrbottens, Västerbottens, Jämtlands och Västernorrlands samt vissa delar av Kopparbergs, Gävleborgs och Värmlands län för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av kronor 3 000 000, att avräknas mot automobilskattemedlen.

Stockholm den 21 januari 1939.

<i>Karl Aug. Johanson.</i>	<i>P. J. Näslund.</i>	<i>Nils Andersson.</i>
<i>Nils Gabrielsson.</i>	<i>A. O. Frändén.</i>	<i>Verner Söderkvist.</i>
<i>Sven Linderot.</i>	<i>Lage Svedberg.</i>	<i>L. Tjällgren.</i>
<i>H. Sten.</i>	<i>Nils Holmström.</i>	<i>Elon Andersson.</i>
<i>Carl Lindhagen.</i>	<i>C. F. Carlström.</i>	<i>P. Granath.</i>
<i>Torsten Caap.</i>	<i>C. I. Asplund.</i>	<i>Nils Svensson.</i>
<i>Leon. Hagström.</i>		<i>J. M. Bäckström.</i>
